

Struma

U heeft een struma, een vergroting van de schildklier. Deze folder geeft informatie over deze aandoening en de mogelijke onderzoeken en behandeling.

Rijnstate

**Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!**

De betekenis van struma

Een vergroting van de schildklier wordt struma of krop genoemd. Struma komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen. Mensen met een struma hebben meestal een zwelling aan de onderkant van de hals. De vergroting van de schildklier kan diffuus zijn (de schildklier is in zijn geheel vergroot), uninodulair (één knobbel) of multinodulair (meerdere knobbels).

Bij een multinodulair struma is de schildklier onregelmatig en kunt u een of meerdere pijnloze bobbel(s) voelen. Als bij u een multinodulair struma vastgesteld wordt, heeft u die waarschijnlijk al jaren. Het struma heeft van nature een trage groei.

De functie van de schildklier

Laag in de hals, net onder het strottenhoofd en voor de luchtpijp, ligt de schildklier. De schildklier produceert de schildklierhormonen T4 en T3.

Deze hormonen zijn noodzakelijk voor de groei, de ontwikkeling van het verstandelijk vermogen en vele stofwisselingsprocessen in het lichaam. De schildklier wordt aangestuurd door de hypofyse. Dit is een klein orgaan in de hersenen, dat het schildklierstimulerende hormoon TSH aanmaakt. In de schildklier wordt jodium opgeslagen dat nodig is voor de aanmaak van de schildklierhormonen.

Oorzaken van struma

De oorzaak van struma is moeilijk te achterhalen. Het komt vaker in families voor. Struma komt ook voor in gebieden waar de voeding en het grondwater minder jodium bevat, zoals in berggebieden. Vroeger waren er in het oosten van Nederland veel mensen met struma. Sinds de invoering van gejodeerd zout en brood is dat minder geworden.

Struma kan ook ontstaan door langdurig gebruik van sommige medicijnen, zoals middelen tegen hartritmestoornissen (Amiodarone, Cordarone) en middelen die gebruikt worden bij de behandeling van bepaalde psychische ziekten (Lithium). Een struma treedt vaak op in de pubertijd of bij een zwangerschap. De schildklier is gezwollen, maar de werking ervan hoeft niet afwijkend te zijn.

Struma komt ook voor bij de ziekte van Hashimoto. Dit is een auto-immuunziekte waarbij het lichaam afweerstoffen maakt tegen de eigen schildklier.

Klachten bij struma

Een beginnend klein struma geeft meestal geen klachten. Bij groei kunnen problemen ontstaan zoals slikklachten, benauwdheid en (soms) heesheid. Men spreekt van een euthyreoot struma wanneer de schildklierwaarden in het bloed normaal zijn. Als de schildklier te hard werkt, spreekt men van een hyperthyreoot of toxisch struma. Dit kan zich uiten in vermoeidheid, gejaagdheid, hartkloppingen en vermagering. Bij vertraagde werking wordt gesproken van een hypothyreoot struma, wat zeldzaam is. Het risico op kanker in een struma is erg klein.

Het stellen van de diagnose

Op basis van de klachten, lichamelijk onderzoek en bloedonderzoek kan vastgesteld worden of er sprake is van struma. Vaak zijn andere onderzoeken nodig, zoals ultrageluidsonderzoek (echogram) of schildklierscintigrafie (scan van jodiumopname door de schildklier).

De behandeling van struma

De behandeling hangt af van het type struma en het functioneren van de schildklier. Niet elk struma heeft behandeling of controle nodig. Als de vergrote schildklier echter klachten geeft of te snel werkt, is behandeling gewenst. Zowel medicatie, radioactief jodium en een operatie behoren tot de mogelijkheden.

Medicatie

Medicatie wordt zelden gegeven, meestal alleen als de schildklier te langzaam of te snel werkt.

Radioactief jodium

Radioactief gemaakt jodium wordt opgenomen in de actieve schildkliercellen en schakelt deze uit. Op deze manier wordt het struma kleiner. De dosis radioactief jodium is afhankelijk van de grootte van de schildklier. Het ligt aan de dosis of de behandeling poliklinisch of klinisch (met een opname) kan plaatsvinden. Als u opgenomen moet worden, duurt dat een tot enkele dagen. Door de radioactieve behandeling is de grootte van een struma na een jaar met ongeveer 50 procent afgenomen af.

De behandeling met radioactief jodium wordt al vele jaren uitgevoerd en is heel veilig.

Schildklieroperatie

Als u erg veel lichamelijke klachten heeft of de behandeling met radioactief jodium niet het gewenste resultaat heeft, kan er in overleg worden besloten om een gedeelte van de schildklier te verwijderen. Na deze operatie (een hemistrumectomie) maakt de schildklier soms te weinig hormonen. In dat geval heeft u aanvulling nodig door dagelijks een tablet schildklierhormoon in te nemen. Bij een kwaadaardig struma wordt de gehele schildklier verwijderd (totale strumectomie). In dit geval moet u na de operatie altijd schildklierhormoon gaan slikken.

Behandelteam

Dr. C. Blanken-Peeters, chirurg
Dr. G. Bleumink, endocrinoloog
Dr. H. de Boer, endocrinoloog
Dr. A. van Bon, endocrinoloog
Dr. B. Hendrickx, nucleair geneeskundige
Mw. W. Koppenol, schildklierverpleegkundige
Dr. C. Reuvers, chirurg
Dr. T. Rijnders, nucleair geneeskundige
Mw. I. Schoot-Hubers, schildklierverpleegkundige
Mw. K. van de Kant, schildklierverpleegkundige

Vragen

Deze informatie is bedoeld als aanvulling op het gesprek dat u heeft met uw endocrinoloog of schildklierverpleegkundige in het Schildkliercentrum (op de polikliniek Interne Geneeskunde). Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze tijdens het eerstvolgende bezoek aan uw arts of verpleegkundige op de polikliniek of neem telefonisch contact met ons op.

- Mw. B. Hengeveld is aanwezig op dinsdag en de even weken tevens op maandag.
- Mw. W. Koppenol is aanwezig op donderdag en vrijdag en de oneven weken tevens op maandag.
- Mw. K. van de Kant is aanwezig op donderdag en vrijdag.
- Mw. I. Schoot is aanwezig op donderdag.

Schildkliercentrum Rijnstate

Wagnerlaan 55
6815 AD Arnhem
Tel: 088 - 005 7750 - www.rijnstate.nl

Patiëntenvereniging

Schildklierstichting Nederland

Stationsplein 6

3818 LE, Amersfoort

Tel: 0900-899 8866

(Bereikbaar op werkdagen van 13.00 – 16.00 uur)

www.schildklier.nl

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate

Postbus 9555
6800 TA Arnhem
T 088 - 005 8888
E info@rijnstate.nl
www.rijnstate.nl

Ziekenhuislocaties

Arnhem
Zevenaar
Velp
Dieren
Arnhem-Zuid